

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:411

av **Christina Örnebjär m.fl. (L)**

Hänsyn till barns skäl till asyl och uppehållstillstånd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alltid särskilt utreda barns och ungas egna skäl för asyl och uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda och humanitära skäl som grund för uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I en kartläggning från 2008 visade över hälften av utvisningsfallen gällande barn att det fanns barnspecifika skäl men de ansågs ändå inte utgöra tillräckliga skäl för flyktingstatus. Istället gjordes bedömningarna utifrån föräldrarnas berättelser och allmänna överväganden om situationen i de länder de flytt från.

Idag läggs också allt för liten vikt vid barnens egna nätverk i Sverige så som förskola och skola eller hur lång tid man varit i Sverige. Den långa processen gör att många barn och unga hinner rota sig, särskilt de som kommit som mycket små eller som fötts i Sverige men det gäller också de ensamkommande ungdomar som kommit som tonåringar. I och med de tillfälliga lagarna från 2016 är också möjligheten till uppehållstillstånd på grund av särskilda skäl borta, vilket ytterligare försvårar för dessa barn och unga.

Barnets bästa ska enligt lag vara vägledande när beslut fattas i ett ärende som gäller barn. I asylprocessen gäller detta både barn som kommit till Sverige med sin familj och de som kommit som ensamkommande. Trots detta saknas ofta bedömningar om barnets egna skyddsbehov när domen kommer från Migrationsverket eller Migrationsdomstolen.

Idag har ensamkommande flyktingbarn rätt till en god man och ett juridiskt ombud. Barn som kommer med sina familjer har inte tillgång till detta på samma sätt utan delar ombud med övriga i familjen. Barnen har rätt att få stöd för att förstå den juridiska

processen och för att få komma till tals – efter ålder och förmåga. För det mesta hörs också barnen under asylprocessen. Tyvärr läggs dock ingen större vikt vid deras berättelser när beslut ska tas utan man utgår från föräldrarnas asylskäl.

Barn kan ha egna asylskäl. Förföljelse av barn tar sig inte alltid samma uttryck som för vuxna. Barn kan till exempel riskera att bli barnsoldater, bortgifta, könsstympas, kidnappas eller helt enkelt bli utsatta för diskriminering så som att inte få gå i skolan på grund av sitt kön. Det kan också handla om en utdragen process som lett till att rottrådarna nu går djupare i Sverige än någon annanstans. Följden blir att barn som tillbringat hela eller stor del av sina liv i Sverige rycks upp med stor oro och många gånger svår psykisk ohälsa till följd. Särskilda och humanitära skäl bör därför finnas som grund till uppehållstillstånd.

Christina Örnebjär (L)

Nina Lundström (L)

Birgitta Ohlsson (L)